

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKOMŪJŲ STATYBOS  
DARBŲ PROJEKTO AR TVARKOMŪJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTO  
PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS  
AKTAS**

2025-10-30 Nr. IV.25-10-14  
Vilnius

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO STATINIO DUOMENYS  
TERITORIJA**

Trakų senamiestis (17114),  
Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m.,

---

Unikalus objekto kodas: 1020

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies kompleksas

Unikalus objekto kodas: 3492.

Pilnas pavadinimas: Trakų salos piliavietė

Unikalus objekto kodas: 29968

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso pietvakarių bokštas

Unikalus objekto kodas: 29969

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso šiaurės vakarų bokštas

Unikalus objekto kodas: 29970

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso vakarų kazematai

Unikalus objekto kodas: 29972

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso pietų kazematai

Unikalus objekto kodas: 29973

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso trikampiai kazematai

Adresas: Karaimų g.43C Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m.,

---

*( pavadinimas, unikalus Kultūros vertybių registro kodas, adresas)*

**PROJEKTO PAVADINIMAS**

Trakų salos pilies (1020) Karaimų g. 43C, Trakai, tvarkybos darbų (remonto, restauravimo, konservavimo, avarijos grėsmės pašalinimo) projektas. Konstrukcijų sprendiniai (remontas, restauravimas). Laida C. Išorinių mūro sienų tvarkyba.

Žemės sklypo uniklaus Nr. 4400-1939-8840

---

*(statinio ir statinio užimamo ar jam naudoti reikalingo žemės sklypo unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre)*

**DUOMENYS APIE TVARKOMŪJŲ STATYBOS DARBŲ PROJEKTO RENGĖJĄ**

UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“, kodas 124563175,

Gedimino pr. 21-101, LT-01103 Vilnius tel. (8 5) 262 48 82, el.p. ofisas@pri.lt

UAB „Kęstučio Ablučinsko konstrukcijų projektai“, Vaišelgos g. 23, LT-14256, Vilnius.

---

*(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma,kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)*

Statinio projekto vadovas: Marija Nemunienė, LAR kvalif. atest. Nr. A976, išduotas 2021-02-03;  
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato Nr.0267, išduotas 2018-09-10.

---

*(vardas, pavardė, kvalifikacijos atestato data bei numeris)*

## PROJEKTO VERTINIMAS

*(Bendroji dalis, specialieji paveldosaugos reikalavimai, specialieji architektūros reikalavimai, vertingosios savybės, atlikti tyrimai, projektiniai pasiūlymai, tvarkomieji paveldosaugos darbai, tvarkomieji statybos darbai)*

### KVR duomenys

Unikalus objekto kodas: 1020. Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies kompleksas

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 1992-05-06

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas. Vertybė pagal sandarą: Kompleksas.

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K

Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtR145

Amžius: statytas XIV a. II p.–XVI a.

Kompleksą sudaro: 1. Trakų salos pilies komplekso rūmai (29964); 2. Trakų salos pilies komplekso rūmų gynybinė siena, barbakano ir bokštelių liekanos (29965); 3. Trakų salos pilies komplekso vartų bokštas (29966); 4. Trakų salos pilies komplekso pietryčių bokštas (29967); 5. Trakų salos pilies komplekso pietvakarių bokštas (29968); 6. Trakų salos pilies komplekso šiaurės vakarų bokštas (29969); 7. Trakų salos pilies komplekso vakarų kazematai (29970); 8. Trakų salos pilies komplekso rytų kazematų liekanos (29971); 9. Trakų salos pilies komplekso pietų kazematai (29972); 10. Trakų salos pilies komplekso trikampiai kazematai (29973); 11. Trakų salos pilies komplekso priešpilio gynybinė siena (29974);

Teritorijos. KVR objektas: 21019.00 kv. m

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Kraštovaizdžio;

Vertingosios savybės

7.1.3.1. planavimo sprendiniai - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.3.7. upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.4. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - patenka į Trakų salos ir pusiasalio kultūrinio rezervato bei į Trakų senamiesčio (u. k. 17114, U18) teritorijas (-; -; TRP; 2020 m.);

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius: plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Unikalus objekto kodas: 3492. Pilnas pavadinimas: Trakų salos piliavietė

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Įregistravimo registre data: 1992-10-16

Statusas: Valstybės saugomas. Rūšis: Nekilnojamas

Teritorijos. KVR objektas: 22900.00 kv. M., Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19: A1781

Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AR1215. Amžius: XIV-XVI m.e.a.

Unikalus objekto kodas: 17114. Pilnas pavadinimas: Trakų senamiestis

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Įregistravimo registre data: 1996-10-28

Statusas: Valstybės saugomas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas. Teritorijos. KVR objektas: 1648151.00 kv. m

Vertybė pagal sandarą: Vietovė. Vietovėje yra: Žiūrėti priedus Nr. 1 ir Nr. 2

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: U18

Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: UR5

Amžius: XIV a.-XX a. I p., su XX a. vid.-XXI a. pr. tarpais

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Kraštovaizdžio; Povandeninis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės: plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Unikalus objekto kodas: 29968. Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso pietvakarių bokštas. Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 2004-12-31

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis. Rūšis: Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K5

Priklauso kompleksui: Trakų salos pilies kompleksas. Eil.Nr. komplekse: 5

Amžius: pastatytas XV a. pr., konservuotas 1929–1937 m., konservuotas-restauruotas 1951, 1953 m., restauruotas 1966, 1967, 1975–1977, 1989, 1990 m.; restauravimo projekto autorius - architektas Stanislovas Mikulionis (1935–1992)

Stilius: gotika

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);

Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.4. fasadų apdaila ir puošyba - I-II tarpsnių švieslanguių angų keraminių plytų mūro angokraščiai (-; būklė patenkinama; IKONAGR Nr. 5.6; FF Nr. 5.07-5.09, 5.12; 2021 m.);

7.1.1.5. konstrukcijos - pamatas (-; netyrinėtas; -; 2021 m.); lauko akmenų - keraminių plytų mūro sienos su akmens skaldos, keraminių plytų skaldos ir mišria - akmens ir keraminių plytų skaldos - kamšomis (sienos restauruotos restauracinėmis plytomis; būklė patenkinama; IKONAGR Nr. 5.1-5.7, 9.2, 9.3; FF Nr. 5.01-5.32; 2021 m.); IV tarpsnio keraminių plytų mūro žvaigždinio skliauto tipas (autentiškai skliauto formai nustatyti nebuvo išlikę pakankamai duomenų, atkurtas remiantis analogais, reikšmingas medžiagiškumu, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 5.21-5.24, 5.26; 2021 m.); I-III tarpsnių medinių sijinių perdangų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 5.13, 5.14, 5.17-5.20; 2021 m.); I tarpsnio keraminių plytų mūro trompai (-; būklė patenkinama; FF Nr. 5.13, 5.14; 2021 m.); inžinerinė įranga - I tarpsnio lauko akmenų-keraminių plytų mūro apskrito plano šuliny (būklė patenkinama; IKONAGR Nr. 5.8; FF Nr. 5.16; 2021 m.); funkcinė įranga - keraminių plytų mūro sraigtnių laiptų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, forma, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 5.29-5.32; 2021 m.);

7.1.1.6. grindų danga - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Unikalus objekto kodas: 29969.

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso šiaurės vakarų bokštas

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 2004-12-31

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamasis. Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K6

Priklauso kompleksui: Trakų salos pilies kompleksas. Eil.Nr. komplekse: 6

Amžius: pastatytas XV a. pr., konservuotas-restauruotas 1954, 1955, 1961 m., restauruotas 1966, 1976–1978 m.; restauravimo projekto autorius - architektas Stanislovas Mikulionis (1935–1992)

Stilius: gotika

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);

Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.4. fasadų apdaila ir puošyba - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.5. konstrukcijos - pamatas (-; netyrinėtas; -; 2021 m.); lauko akmenų - keraminių plytų mūro sienos su akmens skaldos ir mišria - akmens ir keraminių plytų skaldos - kamšomis (sienos restauruotos restauracinėmis plytomis; III-IV tarpsnio plytų mūro būklė bloga, būklė patenkinama; žr. 15.2; IKONOGN Nr. 6.1-6.4; FF Nr. 6.01-6.38; 2021, 2024 m.); IV tarpsnio keraminių plytų mūro žvaigždinio skliauto tipas (autentiškai skliauto formai nustatyti nebuvo išlikę pakankamai duomenų, atkurtas remiantis analogais, reikšmingas medžiagiškumu, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 6.28-6.30; 2021 m.); I-III tarpsnių medinių sijinių perdangų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 6.14-6.19, 6.22, 6.23, 6.27; 2021 m.); II tarpsnio keraminių plytų mūro trompai (-; būklė patenkinama; FF Nr. 6.17-6.20; 2021 m.); funkcinė įranga - keraminių plytų mūro sraigtnių laiptų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, forma, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 6.34, 6.35, 6.37, 6.38; 2021 m.); keraminių plytų mūro I tarpsnio laiptų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, forma, konstrukcija; būklė patenkinama; FF Nr. 6.14; 2021 m.); stalių ir kitų medžiagų gaminiai - medinių vienvėrių, metalu kaustytų I tarpsnio durų ir metalinių gembų, vyrių, rankenų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, apdaila; būklė gera; FF Nr. 6.12, 6.13; 2021 m.);

Unikalus objekto kodas: 29970.

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso vakarų kazematai

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 2004-12-31

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis. Rūšis: Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis. Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K7

Priklauso kompleksui: Trakų salos pilies kompleksas. Eil.Nr. komplekse: 7

Amžius: pastatyti XV a. pr., konservuoti XX a. 3–4 deš., restauruoti XX a. 8 deš., konservavimo ir restauravimo projekto autorius architektas Stanislovas Mikulionis (1935–1992)

Stilius: gotika

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);

Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - stačiakampio plano, 2 a., V pusėje prišlietas priešpilio gynybinės sienos, Š gale - prie Š vakarų bokšto, P gale prie Pietvakarių bokšto bei Pietų kazemato V pastato (iki XX a. 7 deš. konservacijos iš dalies buvo išlikusios kazemato I a. sienos; -; TRP 7; BR Nr. 0.3, 7.1-7.3; IKONOGN Nr. 0.1-0.5, 0.7-0.9, 0.11-0.13, 0.22, 0.25, 5.7, 6.3, 6.4, 7.1-7.4, 11.1; FF Nr. 7.01-7.11; 2021 m.); stogo forma - šlaitinė (stogas atkurtas restauracijos metu; būklė gera; FF Nr. 7.01-7.8; 2021 m.); stogo dangos medžiaga ar jos tipas - keraminių čerpių dangos tipas (reikšmingas medžiagiškumu, forma; būklė gera; FF Nr. 7.01-7.11; 2021 m.); kiti stogo elementai - metalinių vėtrungių tipas (reikšmingas medžiagiškumu, forma; būklė gera; FF Nr. 7.01, 7.08; 2021 m.);

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.4. fasadų architektūrinis sprendimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.5. konstrukcijos - lauko akmenų mūro pamatas (-; netyrinėtas; žr. 15.22; 2021 m.); lauko akmenų - keraminių plytų mūro su akmens ir keraminių plytų skaldos kamša sienos (sienų mūro netektys užpildytos restauracinėmis plytomis; būklė patenkinama; BR Nr. 7.1-7.3; IKONOGN Nr. 0.9, 0.11, 0.12, 0.22, 0.25, 5.7, 6.3, 6.4, 7.1-7.4, 11.1; FF Nr. 7.01-7.30; 2021 m.); stalių ir kitų medžiagų gaminiai - medinių vienvėrių, metalu kaustytų durų ir metalinių gembų, vyrių, rankenų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, apdaila; būklė gera; FF Nr. 7.01, 7.11; 2021 m.);

Unikalus objekto kodas: 29972. Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso pietų kazematai

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 2004-12-31

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas. Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K9

Priklauso kompleksui: Trakų salos pilies kompleksas. Eil.Nr. komplekse: 9

Amžius: pastatyti XV a. pr., konservuoti XX a. 3–4 deš., restauruoti XX a. 9 deš.; restauravimo projekto autorius - architektas Stanislovas Mikulionis (1935–1992). Stilius: gotika

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);

Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.4. fasadų apdaila ir puošyba - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.5. konstrukcijos - pamatas (-; netyrinėtas; -; 2021 m.); lauko akmenų - keraminių plytų mūro sienos su akmens skaldos ir mišria - akmens ir keraminių plytų skaldos - kamšomis (sienos restauruotos restauracinėmis plytomis; būklė patenkinama; IKONOGN Nr. 4.3, 4.5, 9.1-9.4; FF Nr. 9.01-9.26; 2021 m.); medinių sijinių perdangų tipas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 9.11, 9.12, 9.16-9.20, 9.23; 2021 m.); inžinerinė įranga - lauko akmenų-keraminių plytų mūro krosnies liekanos R pastato R patalpoje (-; būklė patenkinama; FF Nr. 9.12, 9.14; 2021 m.); dūmtraukių kanalai su keraminių plytų mūro segmentinių sąramų angomis (-; dūmtraukių kanalai netyrinėti, angų būklė gera; FF Nr. 9.12, 9.17, 9.22; 2021 m.); stalių ir kitų medžiagų gaminiai - medinių vienvėrių, metalu kaustytų fasadų durų ir metalinių gėmbių, vyrių tipas (reikšmingas medžiagiškumu, apdaila; būklė gera; FF Nr. 9.06, 9.08-9.10; 2021 m.);

7.1.1.6. grindų danga, jos tipas - V plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

Unikalus objekto kodas: 29973.

Pilnas pavadinimas: Trakų salos pilies komplekso trikampiai kazematai

Adresas: Trakų rajono sav., Trakų sen., Trakų m., Karaimų g. 43C

Įregistravimo registre data: 2004-12-31

Statusas: Paminklas. Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas. Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Seni kodai. Kodas registre iki 2005.04.19: G506K10

Priklauso kompleksui: Trakų salos pilies kompleksas. Eil.Nr. komplekse: 10

Amžius: pastatyti XVI a. pr., restauruoti XX a. 8 deš., konservavimo ir restauravimo projekto autorius architektas Stanislovas Mikulionis (1935–1992)

Stilius: gotika

Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus);

Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.4. fasadų architektūros tūrinės detalės - plačiau žiūr. <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>

7.1.1.5. konstrukcijos - lauko akmenų mūro pamatas (-; netyrinėtas; žr. 15.21, 15.52; 2021 m.); lauko akmenų - keraminių plytų mūro sienos su akmens skaldos ir mišria - akmens ir keraminių plytų skaldos - kamšomis (sienų mūro netektys užpildytos restauracinėmis plytomis; būklė gera; BR Nr. 0.3, 10.1, 10.2; IKONOGN Nr. 0.8, 0.9, 0.23, 0.25, 10.1-10.4; 11.2; FF Nr. 10.01-10.07; 2021 m.); stalių ir kitų medžiagų gaminiai - medinių vienvėrių metalu kaustytų durų ir metalinių gėmbių, vyrių, rankenų tipas (reikšmingas medžiagiškumu, apdaila; būklė gera; FF Nr. 10.01, 10.02, 10.04; 2021 m.);

## PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS:

- LR Statybos įstatymas;
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas;
- Kultūros vertybių registro duomenys;
- PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“;

- PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“;
- PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“;
- Kultūros vertybės pagrindinis dosjė; Nr: PD-1020; DOSJĖ;
- PTR 2.01.02:2006 „Plytų mūras. Bendrieji reikalavimai“;
- PTR 2.02.01:2006 „Akmens mūras ir natūralus akmuo. Bendrieji reikalavimai“;
- PTR 2.01.01:2010 „Kontakto zonos „mūras/gruntas“ sutvarkymas. Pamatų tvirtinimas“;
- PTR 2.02.03:2007 „Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro paveldo tvarkyba“;
- PTR 2.03.02.2010 „Akmens mūro ir natūralaus akmens, plytų mūro sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“;
- PTR 2.03.01:2010 „Betono, molio, medinių konstrukcijų tvarkyba“;
- PTR 2.03.02:2010 „Betono, molio, medinių konstrukcijų sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“;
- PTR 2.05.01:2006 „Metalo gaminiai ir metalo konstrukcijos. Bendrieji reikalavimai“;
- PTR 2.05.02:2010 „Metalo gaminių ir metalo konstrukcijų sutvirtinimas cheminėmis priemonėmis“;
- Trakų salos pilies (1020) Karaimų g. 43C, Trakai, tvarkybos darbų (remonto, restauravimo, konservavimo, avarijos grėsmės pašalinimo) projektas. PRI.21-05-PvDP-SK. Vilnius 2021;

### **ATLIKTI TYRIMAI:**

- Trakų salos pilies (1020) Trakų r. sav., Trakų m., Karaimų g. 43C. Stogų laikančiųjų konstrukcijų esamos būklės tyrimai ir įvertinimas. Išorės sienų mūro ir kontraforsų konstrukcijų techninės būklės tyrimas ir įvertinimas. Medinių galerijų būklės tyrimas ir įvertinimas. Konstrukcijų tyrimai. 2021/05-0148-SKT. K. Ablašinskas. 2021.09.;
- Trakų salos pilies, Rūmų gynybinės sienos (29965) ir Priešpilio gynybinės sienos liekanų (29974), būklės nustatymas ir neardomieji konstrukcijų taikomieji tyrimai. 2024/01-179-SKT. K. Ablašinskas. 2024.03.;
- Dalinės statinio ekspertizės aktas Nr. E23-20. Dalis: konstrukcijų. 2023m. Lapkričio mėn. 30d. Vilniaus Gedimino technikos universitetas;
- 2024.02 UAB „CAD ir F ProjektServisas“ architektūrinių fotogrametrijų apmatavimų brėžiniai;
- Trakų salos pilies, Pietvakarių bokšto (29968) ir Pietų kazematų (29972) stogų būklės nustatymas ir neardomieji architektūros-konstrukcijų taikomieji tyrimai 2025/06-189-SKT;
- 2024 metais kovo mėnesį atlikti papildomi Trakų salos pilies, Rūmų gynybinės sienos (29965) ir Priešpilio gynybinės sienos liekanų (29974), būklės nustatymas ir neardomieji konstrukcijų taikomieji tyrimai;
- Dalinės statinio ekspertizės aktas Nr. E23-20. Dalis: konstrukcijų. 2023m. lapkričio mėn. 30d. Vilniaus Gedimino technikos universitetas.

### **TRUMPAS SPRENDINIŲ APRAŠYMAS (projekto aiškinamojo rašto ištraukos)**

Projekto C laidos rengimo pagrindas

Atliekant tyrimus 2021 metais, gynybinei rūmų sienai buvo nustatyta avarinės būklės požymių. Dalis jų buvo susiję su stipriai išplautomis akmenų mūro siūlėmis, trūkimais ir poslinkiais dėl kurių atsiradę plyšiai buvo didesni nei 5mm.

2023 metais lapkričio mėnesį, pietinėje pilies gynybinės sienos dalyje įvyko griuvimas. 2023 metais lapkričio 30 dieną VGTU atliko dalinę statinio ekspertizę, akto Nr. E23-20, kurios metu buvo nustatytos statinio avarijos priežastys, jų sukeltos ir prognozuojamos pasekmės.

Šioje Trakų salos pilies (1020) Karaimų g. 43C, Trakuose tvarkybos darbų projekto C laidoje numatoma patikslinti Pietvakarių bokšto (u.k.29968), Šiaurės vakarų bokšto (u.k. 29969), Vakarų kazemato (u.k. 29970), Pietų kazemato (u.k. 29972) ir Trikampio kazemato (u.k. 29973) išorinių mūro sienų tvarkybos darbų apimtis, atsižvelgiant į aukščiau paminėtus tyrimus, ekspertizės išvadas ir faktinę gynybinės sienos būklę.

Projekto C laida nekeičia, o tik papildo projekto O, A ir B laidas ir turi būti skaitoma kartu. Visi projekto ankstesnėse laidose nurodyti tvarkybos darbai vykdomi taip kaip numatyta.

## PROJEKTO C LAIDOS TVARKYBOS DARBŲ SPRENDINAI

Projekto C laidoje numatomas Pietvakarių bokšto (u.k.29968), Šiaurės vakarų bokšto (u.k. 29969), Vakarų kazemato (u.k. 29970), Pietų kazemato (u.k. 29972) ir Trikampio kazemato (u.k. 29973) išorinių mūro sienų plytų ir akmenų mūro remontas. Mūro remonto darbai vykdomi sienų plokštumomis, tvarkymo darbai atliekami pradedant iš plokštumos kampo apatinės dalies ir 1-2m zonomis 45 laipsnių kampu daromi iki plokštumos kitos pusės viršutinio kampo, arba vertikaliomis 1-2m zonomis.

Projekto C laidoje numatyti tokie darbai:

1. Sienos apžiūra prieš darbų pradžia.
2. Akmenų mūro siūlių valymas mechaniškai, pašalinant silpną skiedinį ir atitrūkusias nuo akmens skiedinio dalis.
3. Akmenų mūro ardymas.
4. Išvalytų akmenų mūro siūlių užtaisymas remontiniu kalkiniu-cementiniu skiediniu.
5. Injektavimas, atliekamas tik po siūlių užtaisymo ir tik tada kai skiedinio stiprumas injektuojamoje zonoje ir bent po tris metrus aplink ją pasiekia ne mažiau kaip 50% stiprumo.
6. Pagal PTR 2.01.01:2010 „Kontakto zonos „mūras/gruntas“ sutvarkymas. Pamatų tvirtinimas“, gynybinės sienos mūro paviršius grunte atkasimas iki 60-80cm gylio, bet ne daugiau kaip iki sienos apačios, ir sutvarkius pagal 2, 4 ir 5 punktus – dengiamas hidroizoliacija.
7. Sueižėjusių plytų keitimas, plytų mūro siūlių remontas. Molio plytų mūro fragmentai remontuojami pakeičiant sueižėjusias plytas iki ½ plytos gylio.
8. Visos akmenų mūro siūlės ir keraminių plytų mūras dengiamos hidrofobine danga (bespalvė, arba skiedinio spalvos).
9. Drenažo aplink gynybines sienas įrengimas, žiūrėti A laidos B.2 brėžinį. Projekte numatyta įrengti drenažą visu gynybinių sienų perimetru, tačiau tai turi būti tikslinama vykdant gynybinės sienos mūro paviršiaus grunte atkasimo darbus.

Projekte numatoma sienų pamatų (sienos dalies po gruntu) tvarkymas visu perimetru. Visos iškasos numatomos užpilti tuo pačiu iškastu gruntu, išvalytu nuo stambaus statybinio laužo ir didelių augalinių (biologinių) liekanų. Iškasų viršus užpilamas nauju augaliniu gruntu ir atstatoma žolinė danga. Numatytas sienų akmenų mūro tvarkymas, siūlių valymas ir atstatymas R3 klasės skiediniu, su akmens skaldos kamša, sienos viduje išplautų ar susilpnėjusio skiedinio vietų injektavimas. Numatytas sienų plytų mūro tvarkymas, siūlių valymas ir atstatymas, sueižėjusių plytų pakeitimas, išdilusių plytų paviršiaus apsauga.

Numatomi darbai nežalos ir nesumenkins statinio autentiškumo, užtikrins jo išsaugojimą, stabilizuos objekto būklę, užtikrins saugią objekto eksploataciją, patenkins kultūros vertybės apsaugos tikslus – saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui bei saugoti viešajai pagarbai.

Jei atliekant darbus bus aptinkama archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą, departamentas gali sustabdyti darbus 15 dienų. Per šį terminą jis kartu su savivaldybės paveldosaugos padaliniu turi patikrinti pranešimą ir priimti sprendimą inicijuoti ar neinicijuoti aptiktos nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą, kultūros paveldo objekto skelbimą saugomu ar aptiktos vertingosios savybės atskleidimą ir apsaugos reikalavimų patikslinimą“ (LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 3 d.).

## VERTINIMAS

Vertinimui pateikta projekto C laida nekeičia, o tik papildo projekto 0, A ir B laidas ir turi būti skaitoma kartu. Visi projekto ankstesnėse laidose nurodyti tvarkybos darbai vykdomi taip kaip numatyta.

Sprendiniai paremti papildomai atliktų tyrimų ir Dalinės statinio ekspertizės aktas Nr. E23-20 išvadomis ir rekomendacijomis.

Projekte pateikiamas principinis darbų organizavimas, zonavimas ir eiliškumas. Brėžiniai atitinka PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkybos darbų projektų rengimo taisyklės“ reikalavimus. Projekto sudėtyje yra pateikiamos specialiosios technologijos užtikrinančios autentiškumo išsaugojimą.

Atliekant mūro tvarkybos darbus ir įvertinant mūro pažeidimų specifiką, tvarkybos darbų kiekiai neišvengiamai bus didesni, todėl jie turi būti fiksuojami, o darbai kontroliuojami autorinės priežiūros metu.

Projekto sprendiniuose nėra numatytų darbų galinčių sunaikinti ar neigiamai paveikti Trakų salos pilies (1020) vertingąsias savybes, Trakų salos pilies komplekso pietvakarių bokšto (29968) vertingąsias savybes, Trakų salos pilies komplekso vakarų kazematų (29970) vertingąsias savybes, Trakų salos pilies komplekso pietų kazematų (29972) vertingąsias savybes, Trakų salos pilies komplekso trikampių kazematų (29973) vertingąsias savybes.

### PRIVALOMŲ PASTABŲ NĖRA.

**REKOMENDACIJA PROJEKTUI TOBULINTI:** patikslinti projektuojamo objekto duomenis nurodytus antraštiniame lape įvertinant pavadinimų pasikeitimus KVR: žiūr. „Dėl duomenų patikslinimo; 2024-07-23; Nr: KPD-RM-3082“

Jeigu atliekant darbus bus aptinkama archeologinių radinių, vertingų savybių turinčių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ar dar nenustatytų vertingųjų savybių užsakovas ar darbus atliekantis asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui. Tokiu atveju darbai turi būti stabdomi vadovaujantis NKPAĮ 9 straipsnio p.3 nustatyta tvarka.

### PROJEKTO ĮVERTINIMO IŠVADOS

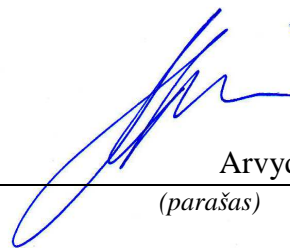
Projektas „Trakų salos pilies (1020) Karaimų g. 43C, Trakai, tvarkybos darbų (remonto, restauravimo, konservavimo, avarijos grėsmės pašalinimo) projektas. Konstrukcijų sprendiniai (remontas, restauravimas). Laida C. Išorinių mūro sienų tvarkyba“ atitinka paveldo tvarkybos reglamentų reikalavimus, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nustatytus paveldosaugos reikalavimus ir kituose teisės aktuose nustatytus paveldosaugos reikalavimus užtikrinančius autentiškumo išsaugojimą.

Projektą siūloma derinti.

Ekspertizę atliko:

KPD atestatas 2021-02-11 Nr.0777

(kvalifikacijos atestato data ir Nr.)



Arvydas Trapikas

(parašas)